

झट्टकज्झादिदिशसिक्कतस्यातोऽन्तर्हलोः SākaṭāVyā. iv. 1. 63, cf. P. vi. 4. 126.

अज्ञटा (ajhaṭā) *f.* *Flacortia cataphracta*, cf. **अजटा**, अज्ञटा बहुपुत्रा च भूधात्रीदामलक्यपि ŚaḍrasaNi. 22. 5.

अज्ञल (a-jhal) (Gr.) not included in the Pratyāhāra *jhal* अज्ञलः परः सिजिति Nyās. i. 31. 20; अज्ञलप्यनुस्वारः PrakriKau. ii. 354. 3.

अज्ञलन्तत्व (ajhalanta-tva) *n.* the state of not ending in a sound included in the Pratyāhāra *jhal* ईकारात्परो नुम् प्राप्तः अज्ञलन्तत्वान्न भवति Pradi. vi. 7. 23 (on vii. 1. 1); नुम्बिधौ तु अज्ञलहणमनुवर्तिष्यते, अज्ञलन्तत्वान्न भविष्यति PadMañ. on KāsiVr. on P. iii. 2. 141; नुमि कर्तव्येऽल्लोपस्य स्थानि-वत्त्वेनाज्ञलन्तत्वात् PariVr.(Si.) 8. 4; अज्ञलन्तत्वान्न नुम्, वारि SiddhāKau. 103A. 13.

अज्ञलर्थ (ajhal-ārtha) *adj.* meant for the case where the suffix is not beginning with a sound included in *jhal* अज्ञल(?)ल(?)ल)र्थोऽयमारम्भः Prasā. ii. 540. 12

अज्ञलादित्व (ajhalādi-tva) *n.* the state of not having a consonant included in the Pratyāhāra *jhal* at the beginning अज्ञलादित्वान्नाकारः Prasā. ii. 233. 9.

अज्ञलपरत्व (ajhalpara-tva) *n.* the state of not being followed by a sound denoted by *jhal* अज्ञलपरत्वाद्नुस्वारो न प्राप्नोति Pradi. vi. 263. 18 (on vii. 4. 85)

अज्ञि (a-jhi) (Gr.) which is not an indeclinable स्त्रियज्ञेः JaineVyā. iv. 3. 176, cf. P. vi. 3. 65.

अज्ञीर्ण (a-jhīrṇa) *adj.* not decayed, not old (i. e. new) देहि प्रभोः प्रेष्य सुनोहनाय मे जीर्णोऽशुकायः(?) य त्वमज्ञीर्णमंशुकम् DhātuKā. 2. 57 (comm. अज्ञीर्णं नवम् ... इष्य वयोहानौ)

अज्ञेरट (ajheraṭa) *m., n.* name of a village, EJ. vi. 140. 42.

अञ् (añ) (Gr.) *taddhita* suffix, *a* unaccented, causing the lengthened grade of the first syllable, with acute on it and with fem. in -i (ñip and ñin); used in various meanings as (patronymic) उत्सादिभ्योऽञ् P. iv. 1. 86; JaineVyā. iii. 1. 71; SākaṭāVyā. ii. 4. 10; SiddhaHe. vi. 1. 19; अनृष्यानन्तर्ये विदादिभ्योऽञ् P. iv. 1. 104 (वेदः); JaineVyā. iii. 1. 93; Cāndra-Vyā. ii. 4. 22; जनपदशब्दात् क्षत्रियादञ् P. iv. 1. 168 (वेदेहः); JaineVyā. iii. 1. 150; SākaṭāVyā. ii. 4. 98; SiddhaHe. vi. 1. 114; (coloured with) हरिद्रा-महारजनाभ्यामञ् वक्तव्यः Vār. 4 on P. iv. 2. 2; (covered with) द्वैपवैयाघ्रादञ् P. iv. 2. 12; (collection) अनुदात्तादेरञ् P. iv. 2. 44 (कापोत, मायूर); (cāturarthika) ओरञ् P. iv. 2. 71 (पारशवः); P. iv. 2. 72 (ऐषुकावतः); (when speaking of wells) P. iv. 2. 73; iv. 2. 74; (belonging to) मद्रेश्योऽञ् P. iv. 2. 108; SākaṭāVyā. iii. 1. 18; SiddhaHe. vi. 3. 24; ग्रामजनपदैकदेशादञ्चौ P. iv. 3. 7; (born in) अणञौ च P. iv. 3. 33 (आपकरः); (a citizen of) सिन्धुतक्ष-शिलादिभ्योऽणञौ P. iv. 3. 93; SiddhaHe. vi. 3. 216; (produced by) क्षुद्रा-भ्रमरवृत्रपादपादञ् P. iv. 3. 119; (वातप for पादप) CāndraVyā. iii. 3. 83; (modification or member) ओरञ् P. iv. 3. 139 (दैवदारवम्); P. iv. 3. 140; iv. 3. 141; iv. 3. 154; SākaṭāVyā. ii. 4. 161; SiddhaHe. vi. 2. 45; P. iv. 3. 168; (duty or function) ऋतोऽञ् P. iv. 4. 49 (हौत्रम्); P. v. 1. 15; JaineVyā. iii. 4. 14; CāndraVyā. iv. 1. 18; SākaṭāVyā. iii. 2. 222; Siddha-He. vii. 1. 45; (bought with) शूर्पादन्यतरस्याम् P. v. 1. 26; CāndraVyā. iv. 1. 29; SākaṭāVyā. iii. 2. 133; (ruler) P. v. 1. 42; CāndraVyā. iv. 1. 55; (child of) पृथिव्या ञाञ् SākaṭāVyā. ii. 4. 9; SiddhaHe. vi. 1. 18; (strength of a group) सप्तोऽञ् छन्दसि P. v. 1. 61; (nature or duty) प्राणभृञ्जाति-वयोवचनोद्गात्रादिभ्योऽञ् P. v. 1. 129; JaineVyā. iii. 4. 119; CāndraVyā. iv. 1. 145; SākaṭāVyā. iii. 3. 12; SiddhaHe. vii. 1. 66; (food consisting mostly of) कुल्माषादञ् P. v. 2. 83; (pleonastic) पश्चाद्विधौधेयादिभ्योऽणञौ P. v. 3. 117; SiddhaHe. vii. 3. 65; (cāturarthika) अहरादिभ्योऽञ् SiddhaHe. vi. 2. 87 (आहम्, लौलम्); SākaṭāVyā. iii. 1. 57; iii. 1. 201 = P. अण्; SākaṭāVyā. iii. 2. 63 = P. ण्.

अञ्श (añ-ānśa) *m.* part consisting of the suffix *añ* अञ्शे च लौकिकमेव गोत्रम् LaSābdeSe. ii. 278. 11.

अञन्त (añ-anta) *adj.* ending in the suffix *añ* अञन्तं यद्बहुषु यञन्तं यद्बहुष्वित्येवं (लुक्) भविष्यति MahāBh. i. 491. 10 (on ii. 4. 62); शाङ्करवादे-रञन्ताच्च जातिवाचिनः स्त्रियां ङीन् स्यात् PrakriKau. i. 376. 2; SiddhāKau. 230A. 18.

अञन्तत्व (añanta-tva) *n.* the state of ending in the suffix *añ* अञन्तत्वाभावात् Pradi. iv. 226B. 14 (on iv. 3. 154); अन्यत्र अञन्तत्वात् ङीप् PrakriKau. i. 355. 5; i. 726. 3; SiddhāKau. 123A. 13; VaiyaBhū. 144. 23;

LaSābdeSe. ii. 231. 13.

अञि (a-ñi) (Gr.) not having the causal suffix, non-causal verb (cf. P. अणि); षोऽञौ ञेः शब्दाशनगतिज्ञार्थाद्विग्रहदृशश्रीरखादनीक्रन्दायशब्दायहादास्त-धवहाहिसामक्षो हृकुमाभिवादिदृशस्तु वा MugdhaBo. 5. 5 (46. 1) (अञ्यन्तानां शब्दार्थादीनां यो षः स ज्यन्तानां ङं स्यात्); ञेहेऽञौ षे MugdhaBo. 23. 38 (139. 1); (अञ्यन्ते यद्ङं ज्यन्ते यदि षो भवति तस्माज् ज्यन्ताद् धातोर्वे मं स्याद-स्मृतौ); MugdhaBo. 8. 47 (86. 7); 22. 2 (135. 1)

अञित् (a-ñit) *adj.* not having *ñ* as an indicatory letter वृवृञोर-ञितो धातोर्वृणाति वरणे भवेत् DaivaVyā. 37; 38.

अञ्च् (añc-) *i. p.* [DhātuPā. sets up *añc* गतिपूजनयोः 1. 203; and *añc* गतौ याचने च 1. 915 with the remark अच् इत्येके अचि इत्यपरे; as against *ac-*, we can set up *añc-* with constant nasal as original; later *añc-* with and without nasal taken together cf. **अच्**: MAYR., नाञ्चेः पूजायाम् P. vi. 4. 30; CāndraVyā. v. 3. 50; SiddhaHe. iv. 2. 46; अञ्चेः पूजायाम् P. vii. 2. 53; CāndraVyā. v. 4. 113; JaineVyā. v. 1. 101; अञ्चोऽनपादाने P. viii. 2. 48; CāndraVyā. vi. 3. 84; Jaine-Vyā. v. 3. 65; SiddhaHe. iv. 2. 72; अञ्चनेत्वे व्यक्तप्रतिषेधः Vār. 1 on P. viii. 2. 48; नैतदञ्चे रूपम् । अञ्चरेतद् रूपम् MahāBh. iii. 408. 15 (on viii. 2. 48); at the end of a compound-word, P. v. 3. 30; CāndraVyā. iv. 3. 29; SiddhaHe. vii. 2. 123; P. v. 4. 8; CāndraVyā. iv. 2. 23; accent P. vi. 1. 170; vi. 1. 182; DhātuPra. 1. 185 (21. 19); DhātuVr. 1. 190; root with nasal used with preverbs as अमि (AV.(P.)) आ (AV.), उद् (RV.), (SātBr.), (RV.) and सम् (VājaS.); अञ्च् is often used for etymological purpose and given a suitable sense, P. iii. 2. 59; अञ्चोऽञ्चतेः Nir. 2. 28 (57. 15); पराञ्चि परागञ्चन्ति गच्छन्तीति खानि KāthUBh. 149. 12 (on 4. 1); BrĀraUBh. 448. 6 (on iii. 8. 10); ChāndoUBh. 389. 9 (on vi. 10. 1); स एव देहादिष्विदन्त्या बहिर्भावापचयमानेषु प्रातिलोभ्येनाञ्चतीवोपलक्ष्यते PañcPā. 35. 23 (on i. 1. 0); प्रथममस्यामञ्चति सवितेति प्राची NyāyKa. 68. 25 = Kirapā. 125. 17; विषयप्रातिकूल्येन स्वान्त-करणाभिमुखमञ्चति या चेतना दृक्शक्तिः सा प्रत्यक्चेतना RājMār. 13. 21; प्रति प्रति अञ्चति गच्छतीति प्रत्यक् Bhām. 747. 16 (on iv. 3. 7); एष एव चिद्धातुरुपाधि प्रत्युपाधि प्रत्यञ्चति प्रतिविम्बित इति प्रत्यगात्मोच्यते PrakaVi. 196. 22; Upask. 117. 9 (on ii. 2. 14)] 1 to curve, to bend towards, to go to, to wander त्वमप्सरायमाणेह स्वतन्त्रा कथमञ्चसि Bhaṭṭi. 4. 22; 14. 99; कच्चिदञ्चति लोकेषु लीला लीलावतीपतेः Kapphīpā. 16. 16; एतन्मनामवलतु लोचन-मञ्चतु भूः RāmC. 19. 70; यावद्यावन्निरस्यायं देहादीन् प्रत्यगञ्चति NaiskSi. 124. 2; दक्षिणं करमुपैति वामतो वाममञ्चति च दक्षिणादिति BālBhā. 1. 66; BhāḡP. x. 44. 13; शालामञ्च तमङ्गमञ्च वलमीमञ्चेति वेष्टामञ्चति SaraKaṭhā. 176. 5; प्राचीमञ्चति किञ्च दुग्धलहरीमुग्धे विषोर्धामनि PrasāRā. 7. 57; अयमस्तमञ्चति रविः SaduktiKa. 104. 24; 58. 21; उदयगिरिगुहागृहात्रिरीयाञ्चति हरिरम्बर-काननस्थलीषु VasaViKā. 9. 56; तत्रैतदीयं यशो दिग्पालानिव साक्षितां गमयितुं दिङ्मण्डलीमञ्चति CaturCin. iii(2). 3. 2; पत्युमुंखे तु स्वमुखं निवेश्य प्रेम्णा मना-गञ्चति दन्तवेष्ट(?)ष्टम् PañcSā. 4. 41; प्लवमानाञ्चति यद्यशोऽम्बुधौ धरणी Sānka-DigVi.(Mā.) 3. 4 (but comm. धरणी पृथ्व्यञ्चति पूजिता भवति राजत इत्यर्थः); 6. 8; मुक्ताफलं शशिसमस्य मुखस्य तस्या हेमोभिकान्तगतमञ्चति नासिकान्ते Subhāsi. 1504; पुत्रादेव त्राणमेषां कृतं चेत्किं कोऽप्यञ्चिदन्तराञ्चतेतान् BhaṭṭrNi. 5. 17; पश्चादञ्चन्ति तेषामुपरि करुणया रामभूपालमौलेः...कटाक्षाः PadyaVe. 104; Damaru. 28; 2 to attain, to reach, to possess, to have (mostly with abstract objects) यतः स्वलक्षणं जातिस्तद्योगो जातिर्मास्तथा । बुद्धयाकारो न शब्दार्थे घटा-मञ्चति तत्त्वतः TattvSañ. 871; शिरःस्थलञ्चिसुरस्त्रवन्तीनिषेवणाभ्यागतहंसलीलाम् । ...अञ्चति पाञ्चजन्यः HarVi. 9. 21; धृतराष्ट्रस्य पाण्डोश्च ममाज्ञा मौलिमञ्चति BālBhā. 2. 12; अन्यथा कुलवाराधक इव ध्रुवं पञ्चजनः पञ्चतामञ्चेत् YaśasCam. ii. 142. 5; इति संविद्विवर्तित्वं प्रपञ्चः स्फुटमञ्चति SañviSi. 97. 14; कुम्भभुवो जयतीह माहात्म्यं तद्ब्रह्मामुखतेजसश्चापि । यस्य जगत्प्रलयप्रगल्भोमिरञ्चति रोचक-गोचरं सिन्धुः ChandaśCū. 2. 127 (3) (comm. रोचकगोचरं बुभुक्षाविषयं सिन्धु-रञ्चति प्रकटीकरोति); PuṣpBaVi. 10; ब्रूतां हन्त भवानहो परिचयश्चैद्विचिती-मञ्चति MudriKu. 1. 27; तेन किं सकलचक्रविल्लने बाणबाहुनिचयेऽञ्चति चित्रम् NaisC. 21. 97; एकं महाव्रतम् ... । कामधेनुपयःसिक्तकल्पद्रोः साम्यमञ्चति MalliC. 7. 521; 1. 467; अथ प्रस्तुतगुणस्थितिः सम्यक् परीक्षाक्षमाणां दिव्यदृशा-मेवौचित्यमञ्चति SyādvāMañ. 2(19); 14(43); पतितस्य तस्य कृपाणस्य कृपद्वारे तिर्यक्पतनाच्छिन्नाङ्गः पञ्चतामानञ्च VīviTiKa. 64. 18; 82. 14; गुरवो देवलोक-ललनानयनत्रिभागपात्रत्वमानञ्चुः PrabaK. 34. 5; 74. 17; 76. 28; त्वामनुसन्द-धानः ... सायुज्यमम्बाञ्चति साधकेन्द्रः SānkaDigVi.(Mā.) 12. 36; सौभाग्य-सीमपदमञ्चति पञ्चबाणः KṛṣṇaKa. 3. 58; शृङ्गारतः समरसंभवो रसो नूनं विशेष-मधुरत्वमञ्चति HammiMaKā. 12. 13; 2. 32; Subhāsi. 2629; KañVa. 1. 14;